

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และเป็นหน่วยการปกครองชั้นพื้นฐานของรัฐที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (มาตรา 40) โดยการยกฐานะจากสภาตำบลที่มีรายได้ในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกัน 3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท (หนึ่งแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) โดยไม่รวมเงินอุดหนุน และในพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (มาตรา 43) ได้ยกฐานะให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีฐานะเป็นองค์กรปกครองท้องถิ่น มีหน้าที่ในการพัฒนาในด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม (กรมการปกครอง. 2543 : 137-138)

อย่างไรก็ตามหลังจากมีการจัดตั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลประสบปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดในการบริหารงานหลายประการ เช่น ขาดงบประมาณในการบริหาร ทั้งนี้เนื่องจากหลักเกณฑ์ในการยกฐานะจากสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น กำหนดรายได้ไว้เพียงอย่างเดียวกล่าวคือ พิจารณาจากสภาตำบลที่มีรายได้ย้อนหลัง 3 ปี เฉลี่ยไม่น้อยกว่าปีละ 150,000 บาท ก็สามารถจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลได้ ซึ่งทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ที่มีพื้นที่อยู่ในชนบทห่างไกล มีรายได้ไม่พอดำเนินค่าใช้จ่ายตามหน้าที่ขาดความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ผู้บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่มาจากการเมืองคือ คณะกรรมการบริหาร และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงพนักงานส่วนตำบลซึ่งเป็นข้าราชการประจำ ส่วนใหญ่ขาดประสบการณ์ ขาดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ขาดความเข้าใจในเรื่องกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับและหนังสือสั่งการ ปัญหาความขัดแย้งในองค์การบริหารส่วนตำบลนับตั้งแต่ได้รับการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ความขัดแย้งระหว่างประธานกรรมการบริหารและประธานสภาองค์การบริหาร ความขัดแย้งระหว่างสมาชิกสภาและกรรมการบริหาร เช่น สมาชิกสภาบางคนปฏิบัติตนเหมือนเป็นกรรมการบริหาร ความขัดแย้งระหว่างกรรมการบริหาร สมาชิกสภาและพนักงานส่วนตำบล เช่น กรรมการบริหารหรือสมาชิกสภาบางคนใช้อำนาจอิทธิพลในการบริหารงานและไม่พอใจพนักงานส่วนตำบลที่ไม่ยอมปฏิบัติตามความต้องการของตน

นอกจากนี้ยังมีปัญหาการทุจริต ประพฤติมิชอบ ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาสำคัญที่มีผลกระทบต่อ การบริหารงานตามภารกิจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอย่างยิ่ง (กรมการปกครอง. 2543 : 110-115)

อย่างไรก็ตาม การปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยได้รับการปรับเปลี่ยนมาตามลำดับ โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 281 บัญญัติให้รัฐจะต้องให้ความสำคัญ เป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงาน หลักในการจัดทำบริการสาธารณะ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ในด้าน อำนาจหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มาตรา 283 บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของ ประชาคมในท้องถิ่น และมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดการบริการ สาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะ โดยต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับการพัฒนาของจังหวัดและประเทศเป็นส่วนรวมด้วย และ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความเข้มแข็งในการ บริหารงานได้โดยอิสระและตอบสนองต่อความต้องการของประชาคมในท้องถิ่นได้อย่างมี ประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาระบบการคลังท้องถิ่นให้จัดบริการสาธารณะได้ครบถ้วนตาม อำนาจหน้าที่ จัดตั้งหรือร่วมกันจัดตั้งองค์การเพื่อการจัดทำบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าเป็นประโยชน์ และให้บริการประชาคมอย่างทั่วถึง

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นองค์การ ปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการจัดตั้งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วน ตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งการจัดตั้งดังกล่าวส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า มีบทบาท และอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานต่างๆ ทั้งด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชนสังคม การรักษาความสงบเรียบร้อย และการท่องเที่ยว ด้านการ พัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การสวัสดิการสังคม ด้านศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิ ปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งด้านการเมืองการบริหาร

จากผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา 5 ด้าน ได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคมและส่งเสริมคุณภาพชีวิต ยุทธศาสตร์การ พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์การพัฒนารเมืองและการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ที่ผ่านมาขององค์การ บริหารส่วนตำบลโนนสง่า พบว่า โครงสร้างพื้นฐานยังต้องพัฒนา ประชาคมยังมีรายได้ต่อ

ครัวเรือนที่ค่อนข้างต่ำ ขาดทักษะในการประกอบอาชีพ มีการว่างงานตามฤดูกาล ชาวชนส่วนหนึ่งติดยาเสพติด เด็กและผู้สูงอายุยังต้องการดูแลมากขึ้น สุขภาพอนามัยของประชาชนยังต้องการพัฒนา การให้บริการด้านสาธารณสุขไปโลกและสาธารณสุขการยังไม่ทั่วถึงและเพียงพอ การดำเนินงานในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขาดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเท่าที่ควร ซึ่งจากผลการดำเนินงานดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่าการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า ควรมีการศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง (องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า, 2552 : 11)

ต่อมาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า ได้นำสิ่งที่ควรปรับปรุงมาดำเนินงาน แต่ยังไม่สามารถระบุได้ว่าการดำเนินงานดังกล่าวอยู่ในระดับใด และผู้ที่สามารถแสดงความคิดเห็นการดำเนินงานตามแผนพัฒนาดังกล่าวว่าอยู่ในระดับใด คือประชาชนหมู่บ้านที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า ทั้งนี้เพราะว่าประชาชนหมู่บ้านเป็นผู้ได้รับผลจากการดำเนินงานโดยตรง

ผู้ศึกษาในฐานะเป็นพนักงานส่วนตำบล ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า มีภาระหน้าที่โดยตรงในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า มีความสนใจที่จะทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตโนนสง่า โดยหวังว่าผลการศึกษาจะสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น และสนองตอบความต้องการของประชาชนได้มากขึ้น

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนจำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย ต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาคมต่อการดำเนินงานแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

สมมุติฐานการศึกษา

1. ความคิดเห็นของประชาคมต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง
2. ประชาคมที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

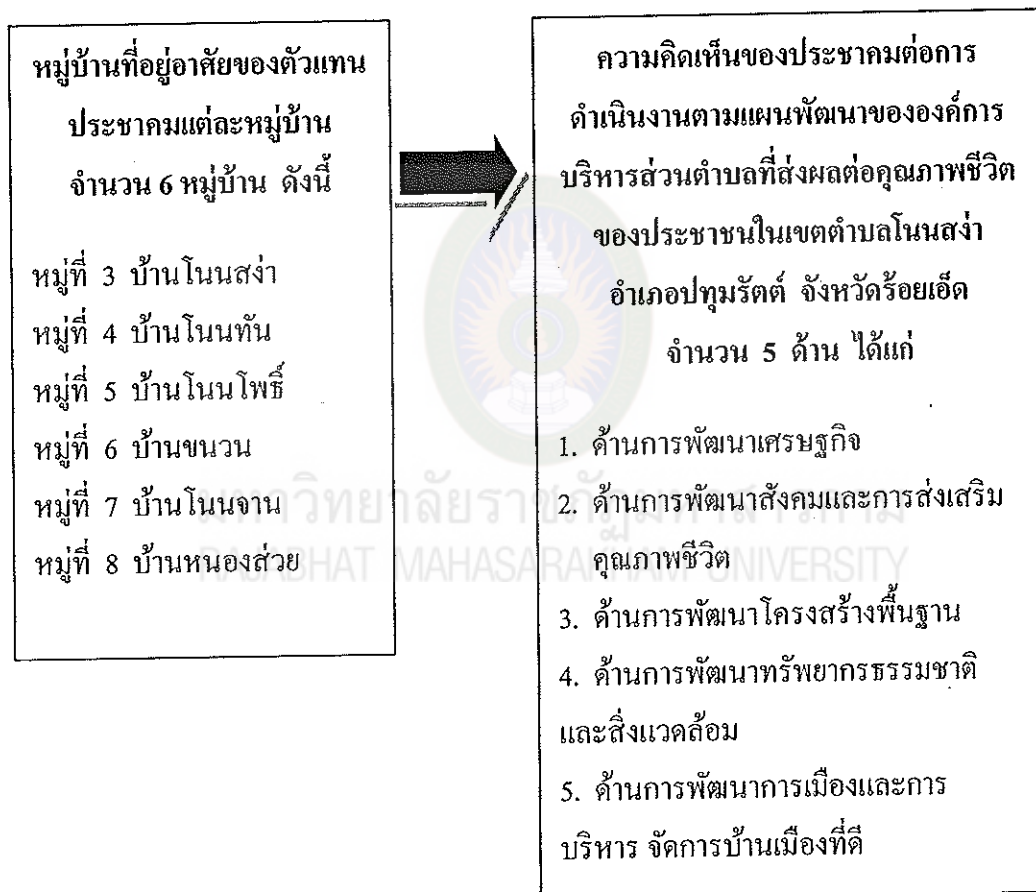
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กรอบแนวคิดในการศึกษา

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการศึกษา การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาได้นำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent)

ตัวแปรตาม (Dependent)

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

ขอบเขตการศึกษา

1. ด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาคมต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาคมในเขตตำบลโนนสง่า ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า 5 ด้าน ได้แก่

- 1.1 ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ
- 1.2 ด้านการพัฒนาสังคมและส่งเสริมคุณภาพชีวิต
- 1.3 ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
- 1.4 ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 1.5 ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ ตัวแทนประชาคมหมู่บ้านในเขตตำบลโนนสง่า หมู่บ้านละ 15 คน รวม 90 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง จากกลุ่มประชากรโดยใช้ตารางแสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (สุจิตรา บุญรัตพันธุ์. 2534 : 176-177) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 73 คน เพื่อให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแต่ละหมู่บ้านเท่ากันจึงกำหนดให้มีกลุ่มตัวอย่างหมู่บ้าน 13 คน รวม 6 หมู่บ้านเท่ากับ 78 คน

3. ระยะเวลาในการศึกษา เดือน มีนาคม 2553 – มิถุนายน 2553

4. ตัวแปร

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ หมู่บ้านที่อยู่อาศัยของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของประชาคมต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 5 ด้าน ได้แก่

- 4.2.1 ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ
- 4.2.2 ด้านการพัฒนาสังคมและส่งเสริมคุณภาพชีวิต
- 4.2.3 ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
- 4.2.4 ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.2.5 ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อ ความคิด ความเข้าใจเฉพาะบุคคล ที่แสดงออกโดยการพูดหรือการเขียน โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ประสบการณ์ สภาพแวดล้อม และข้อมูลข่าวสารที่คนมีอยู่ ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง ความคิดเห็นของประชาคมในเขตตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด

ประชาคม หมายถึง องค์กรเบญจภาคี คือ ภาคี 5 ฝ่าย 1)ภาควิชาการ 2)ภาคราชการ 3)ภาคประชาสังคม 4)ภาคเอกชน 5)ภาคประชาชน มาร่วมกันพัฒนาหมู่บ้าน ตามความต้องการของชุมชน ซึ่งเป็นผู้รู้ปัญหา และเสนอปัญหา พร้อมทั้งร่วมกันแก้ปัญหา ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง ตัวแทนประชาคมหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลโนนสง่าอำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด

คุณภาพชีวิต หมายถึง สภาพแวดล้อมของชีวิตที่สมดุลกันทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สิ่งแวดล้อม ตลอดจนทั้งศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยมในสังคมที่ทำให้สมาชิกในชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ในครั้งนี้ศึกษา หมายถึง คุณภาพชีวิตของตัวแทนประชาคมหมู่บ้านในเขตตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด

องค์กรบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ในการศึกษาครั้งนี้หมายถึง องค์กรบริหารส่วนตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด

การดำเนินงานตามแผนพัฒนา หมายถึง การดำเนินงานตามแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด ดังนี้

1. **ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ** หมายถึง การดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ ดังนี้ พัฒนาส่งเสริมอาชีพ ด้านการเกษตรกรรมบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาฝีมือแรงงาน ให้ได้มาตรฐาน ส่งเสริมสนับสนุน ระบบสหกรณ์และการรวมกลุ่ม จัดหาแหล่งน้ำเพื่อเกษตรกรรมอย่างพอเพียง พัฒนาการผลิตข้าวหอมมะลิ สนับสนุน พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์

2. **ด้านการพัฒนาสังคมและส่งเสริมคุณภาพชีวิต** หมายถึง การดำเนินงานด้านสังคม และส่งเสริมคุณภาพชีวิต ดังนี้ สนับสนุน ส่งเสริม เด็ก สตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม และผู้ประสบภัยพิบัติต่างๆ ส่งเสริมให้ประชาคมทุกระดับได้รับ

การศึกษาเรียนรู้ รับรู้ข้อมูลข่าวสาร และส่งเสริมให้ประชาคมมีคุณธรรมจริยธรรมให้บริการ ด้านสาธารณสุข พัฒนาศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ให้มีประสิทธิภาพให้ความรู้และ สร้างจิตสำนึกในการรักษาสุขภาพป้องกันโรคต่าง ๆ ปรับปรุงสถานที่สำหรับการกีฬา สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ให้คงอยู่สืบไป

3. ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ดังนี้ ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาถนน ท่อระบายน้ำ ดัดตั้ง และซ่อมแซม ระบบไฟฟ้า สาธารณะ บำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้าน พัฒนาเส้นทางคมนาคม และระบบจราจร

4. ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การดำเนินงานที่ เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนี้ สนับสนุนให้มีการฟื้นฟูและอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในเชิงบูรณาการ การกำจัดขยะมูลฝอย น้ำเสีย มลพิษและ สิ่งปฏิกูลอื่น ๆ

5. ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี หมายถึง การ ดำเนินงานด้านการเมืองและการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ดังนี้ พัฒนากุลกากรในองค์กร ผู้นำชุมชน ประชาคมตำบล ผู้นำหมู่บ้าน อสม.ฯลฯ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาคม ปรับปรุงเครื่องมือ เครื่องใช้ และสถานที่ปฏิบัติงาน ดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล

ประโยชน์การศึกษา

ผลที่ได้จากการศึกษาสามารถใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล โนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป